



TÜRKİYE SANAYİCİLERİ VE İŞADAMLARI DERNEĞİ

TÜSİAD  
YÖNETİM KURULU BAŞKANI  
TUNCAY ÖZİLHAN'IN  
“SÜRDÜRÜLEBİLİR GELİŞME  
İÇİN ÇEVRE PLATFORMU”  
KONUŞMASI

14 OCAK 2003  
RAHİMİ M.KOÇ MÜZESİ

Sayın Bakanım, Sayın Milletvekilleri, Değerli Konuklar, Değerli Basın Mensupları,

Bugün burada, son yıllarda bütün dünyanın en önemli gündem maddelerinden biri olan “çevre” konusunda yeni bir birlikteliğin kurulması nedeniyle biraraya gelmiş bulunuyoruz. Dün gerçekleştirdiğimiz bir toplantıda, enflasyon dinamiklerini temel alarak, sürdürülebilir büyümeyi, ekonomi politikası odaklı olarak tartıştık. Bugün ise sürdürülebilir gelişmeyi çevre boyutuyla ele almak için buradayız.

Özellikle son 50 yılda uygulanan büyüme ve gelişme politikaları sonucu, dünyanın doğal kaynakları ekolojik dengeyi tehdit edecek şekilde bozulmaya başlamıştır. Sadece gelişmiş ülkelerde değil, çarpık yapılaşma ve yanlış sanayileşme politikaları yüzünden gelişmekte olan ülkelerde de çevre sorunları gündemin önemli konuları arasında yer almaktadır.

Uzun yıllar birçok ülkede uygulanan kalkınma politikalarında kalkınma, iktisadi büyümenin türevi olarak kabul edildi. Ancak sadece ekonomik büyümeyi öne çıkartan bu yaklaşımın sonuçları itibariyle artık çöktüğü tüm dünyada kabul ediliyor. 1990’ların başından itibaren gerek birçok ülkede, gerekse çokuluslu kuruluşlarda yapılan çalışmalarda insan odaklı ve çevreyle dost bir kalkınma modelinin benimsendiğini görüyoruz.

Bu değişen kalkınma yaklaşımı, ancak tüm dünyada yaygın olarak kabul gördüğünde başarıya ulaşabilecektir. Bu durum, tüm dünya devletlerine ortak bir hedef ve ortak bir sorumluluk yüklemektedir. Son yıllarda bütün dünyayı tehdit etmeye başlayan çevre kirliliği ve doğal kaynakların azalmasına karşı alınması gereken önlemler, uluslararası platformlarda en fazla tartışılan konuların başında gelmektedir. Artık, her ülkenin başta gelen sorumluluklarından biri; büyüme ve gelişmeyi “sürdürülebilir” ve ekolojik açıdan kabul edilebilir bir esasa dayandırmaktır.

Avrupa Birliği’nin sürdürülebilir kalkınma konusundaki girişimleri, bu ortak sorumluluk anlayışı için önemli bir örnek oluşturmaktadır. Bildiğiniz gibi, AB, daha 1972 yılında sürdürülebilir kalkınmanın önemini kabul ederek Paris Zirvesi’nde, büyümenin kendi içinde bir amaç olmadığını belirtmiştir. AB’nin çevre ile ilgili mevzuatı, AB müktesebatında yer alan 31 hukuki konu başlığından sadece biri olmakla beraber, oldukça büyük bir yer tutmakta ve AB’nin çevre konusuna verdiği önemi göstermektedir. Avrupa Konseyi de, Lizbon stratejisinde sürdürülebilir gelişme için toplumsal sorumluluğu özellikle vurgulayarak, çevre bakımından sağlıklı teknolojileri geliştirmenin önemine değinmiştir.

Türkiye de bu ortak sorumluluk konusunda üstüne düşeni yapmalıdır. Bu sadece, üyesi olacağımız AB’nin bize yüklediği bir sorumluluk olarak da algılanmamalıdır.

Peki AB ile üyelik görüşmelerinin eşiğine gelmiş olan Türkiye’de çevre sorunları yeterince ciddiye alınıyor mu? Geri dönüşü zor olan ekolojik düzenin bozulmasına ilişkin önlemler ne durumda? Çevre standartlarının geliştirilmesi için neler yapılıyor? Ne yazık ki, bu denli hayati önem taşıyan bu konunun Türkiye’nin gündeminde yeterince yer bulduğunu söylemek mümkün değil. Sürdürülebilir kalkınma kavramı, tarihinin en derin ekonomik krizlerinin birinin ardından yeni bir ekonomik büyümenin yolunu açmaya çalışan Türkiye için kilit önemde bir kavram. Gelecek nesillerin kendi ihtiyaçlarını karşılama olanağını tehlikeye düşürmeden, bugünün ihtiyaçlarını sağlayacak olan bir gelişme olan sürdürülebilir gelişme, büyüme stratejilerinde temel almamız gereken en doğru yaklaşım olarak karşımıza çıkmaktadır.

Değerli konuklar,

Sürdürülebilir ve çevreyle uyumlu bir gelişme modeli beraberinde katılımcılığı da getirdi. Devlet, özel sektör ve sivil toplum kuruluşları da karşılıklı iletişimin artırılması, görüş alışverişinin hızlanması ve iş bölümünün güçlendirilmesi için biraraya gelmeye başladı. Bu nedenle, bu toplantıya vesile olan, “Sürdürülebilir Gelişme İçin Çevre Platformu”nun kuruluşunun, ortak sorumluluğun gereklerini yerine getirmek doğrultusunda önemli bir adım olduğunu düşünüyorum. İş dünyası ve çevrenin önde gelen yedi sivil toplum kuruluşunun ortak amaçla biraraya gelerek oluşturduğu bu platform, bu anlamda Türkiye’de bir ilki gerçekleştirmektedir.

Bu platformu oluşturan tüm kuruluşlar yıllardan beri sürdürülebilir gelişme ve çevre konularında yaptıkları çalışmalarla kendilerini kanıtlamışlardır. TÜSİAD da, Türk sanayinin temsil kuruluşu olarak, yaşanılabilir çevre şartlarının sağlanmasında sanayi kesimine düşen önemli rolün bilincinde olarak, sürdürülebilir gelişme konusu üzerinde yoğun olarak çalışmaktadır.

TÜSİAD Sanayi İşleri Komisyonu altında faaliyet gösteren Çevre Çalışma Grubu 1995 yılından beri çevre konusunda aktif olarak çalışmalarına devam etmektedir. Son olarak, AB’nin çevre ile ilgili mevzuatına uyum konusunda devlet ve özel sektöre düşen görevleri içeren, “Avrupa Birliği Çevre Mevzuatına Uyum Süreci” adlı rapor çalışması tamamlanarak Aralık ayında yayımlandı.

Rapor, Türk özel sektörünün ve kamu kesiminin AB’nin çevre standartlarına uyumu konusunda ilginç bulgular içermektedir. Örneğin, raporun hazırlanma sürecinde yapılan çalışmalar, AB’nin çevre mevzuatına uyumun ve bu uyumun gerektireceği yatırım miktarının çok büyük boyutlarda olduğunu ortaya çıkarmıştır. Görülen o ki, çevre mevzuatına uyum için gerekli kaynağın sağlanması ve son derece ayrıntılı mevzuata uyum için gereken zaman göz önüne alınarak çalışmaların hızlandırılması gerekmektedir.

Değerli konuklar,

Bu dünyadan başka gidecek başka yerimiz olmadığını akıldan çıkarmadan, bir anlamda evimiz sayılan bu gezegeni, sürdürülebilir ve çevre ile uyumlu bir gelişmeyle daha da yaşanır kılacağımıza inanarak, bu platformun kuruluşunda emeği geçen tüm kuruluşlara teşekkür eder, saygılar sunarım.